

mohou kdy vzniknouti, a je tudý možno odvolati se z rozsudku většihó soudu zemského ke králi. Dosavadní ústní a veřejné jednání při soudě zemském ustoupilo řízení psanému a tajnému. Zaveden proces římsko-kanonický, v určitých částech jest převzato právo římské, někde i saské. Kejdínovým Právům městským dána podpůrná platnost.

Trůn byl prohlášen za dědičný po meči i po přeslici. Zavedena byla rovnoprávnost jazyka českého a německého. U zemského soudu byly ustanoveny zvláštní senáty, český a německý. Zemské desky měly míti nejméně tři německé úředníky. Náboženské svobody a privilegia byly zrušeny a katolictví prohlášeno bylo za jediné přípustné náboženství státní. Vedle katolíků byli trpěni nadále jen židé. — Privilegia zemská a stavovská neodporující Obnovenému zřízení zemskému, král potvrdil.

10. května 1628, v den prvého výročí oktrojírky české, Ferdinand vydal z jednostranné své moci O. Z. Z. pro Moravu. Obsah jeho jest celkem týž jako českého, ovšem s určitými přizpůsobeními.

Jak české, tak i moravské O. Z. Z. bylo vydáno jen německy a také jen text německý jest prohlášen za autentický; český úřední překlad jest pořízen jen do kapitoly I^a a zůstal nedokončen.

Dlužno konečně připomenouti, že Obnovené Zřízení Zemské se redotklo vůbec státoprávní samostatnosti státu českého, kde nadále příslušela moc vládní habsburským panovníkům výhradně jen jako dědičným českým králům. Ač koruna česká proměnila se ve stát s formou vlády absolutistické, přesto nepřestala býti státem zvláštním, samostatným a svrchovaným.

Vladimír Kubeš.

Třetí sjezd německých právníků v Liberci (4.—6. června 1927).

V 7. čísle tohoto časopisu (str. 203) bylo referováno o otázkách, které budou předmětem jednání na třetím sjezdu německých právníků z Československé republiky. Těsně před uzávěrkou tohoto dvojčísla zaslal sjezdový výbor redakci první svoji publikaci, obsahující dobrá zdání dožádaných odborníků k šesti stanoveným otázkám. Obsáhlý spis (VIII. + 249 stran) přináší materiál veliké vědecké ceny, o němž bylo by záslužné referovati podrobněji. Předložené práce a výsledky sjezdového jednání budou důležitým pramenem pro studium hledisek, s nichž němečtí právníci přihlížejí k aktuálním problémům platného právního řádu našeho státu.

K otázce úpravy zajišťovacího převodu podal dobré zdání známý německý civilista prof. Oertmann. Pro nás má studium jeho práce zvláštní význam tím, že o dané otázce podrobně jednal druhý sjezd československých právníků v Brně r. 1925. Jest zajímavé, že zásady, které sjezd československých právníků přijal v obou svých resolucích k první otázce civilní sekce, kryjí se se směrnicemi, jež pro budoucí vývoj zákonodárný navrhuje Oertmann ve své práci. Institut zajišťovacího převodu považuje autor za postřádatelný a nedoporučuje, aby byl zaveden spolu s rejstříkovou hypotékou (str. 5, 30); odchyluje se toliko v otázce předmětů rejstříkové zástavy; náš sjezd v první resoluci doporučil zavést rejstříkovou hypotéku toliko pro zastavení věcí hromadných, a výdělkových a jiných podniků, zamítl naproti tomu většinou hlasů zavést ji i pro zástavu jednotlivých věcí movitých.

Obsáhlá studie o reformě akciového práva, jejímž autorem je dr. Durig z Innsbrucku, shrnuje především historický materiál k dané otázce. V reformních návrzích neodchyluje se autor podstatně od zásad, které v literatuře obchodního práva jsou de lege ferenda uváděny.

Namátkou poukazují k požadavku odstraniti systém koncesní a vybudovati účelně a jednotně normativní systém s obmezeným počtem rejstříkových soudů pro akciové společnosti, požadavek účinných kautel zabezpečujících správnost zakládacího aktu, novou úpravu působnosti dozorcích orgánů společnosti a j. v.

Durig žádá, aby vůdčí myšlenkou reformy akciového práva byla snaha přizpůsobiti akciové právo novodobému vývoji akciové společnosti se zřetelem k potřebám dnešního hospodářského života. Práce Durigeva prozrazuje bystrý postřeh praktického právníka i školného teoretika. Budiž dovoleno poznamenati, že řada jeho reformních námětů kryje se v podstatě věci s úvahami, jež jsem o téže otázce publikoval ve své práci v Ročence právnické fakulty Masarykovy university v r. 1926 (str. 189—235).

K třetí otázce o soudcovském uvážení v trestním právu se zvláštním zřetelem k přípravné osnově našeho zákona trestního, přináší práce Köhlerova několik námětů, o nichž je třeba se zmíniti. Tak doporučuje, aby zákonné skutkové podstaty byly stanoveny pokud možno s největší jasností, a aby meze zákazů byly vytýčeny tak, že lze přehlédnouti jejich dosah. Autor se domnívá, že předpoklady, za nichž podle přípravné osnovy dostávají se různé následky bezprávi resp. jejich výše, bude třeba podrobiti revisi potud, neměly-li by býti v zájmu jednotnosti judikatury přesněji stanoveny. Právo soudcovo upustiti od potrestání (mimořádné zmírnění trestu podle § 79 Osnovy) dlužno odstraniti. Osnovou stanovené meze, v nichž musí nebo může dojiti k přeměně trestu, jsou-li splněny zákonné důvody pro jeho zoslabení nebo zmírnění, považuje Köhler za strnulé (starr) a doporučuje je zmírniti. Ve výkonu trestu přimlouvá se, aby byla vyhrazena větší volnost řediteli ústavu posouditi způsob, jímž má býti trest odpykán.

Témata z obojího správního práva přinesla dvě vynikající práce Prof. dr. Goldschmidt a dr. Anders podali posudek k otázce ohraničení deliktů kriminálních a administrativních a o problému užití obecných norem trestního práva na administrativní delikt. K reformě správního soudnictví podal pozoruhodnou studii doc. dr. Jarolím. O obou pracích bude referováno v příštím čísle.

K otázce, jakým směrem má se bráti daňová politika československá, podal posudek konsulent dr. Spitaler. Výsledky své práce shrnuje do sedmi návrhů. K uspokojivému uspořádání budoucí daňové politiky československé může dle autora dojiti jen tehdy, bude-li důsledně zachováván princip hospodárnosti státem i samosprávnými tělesy. Systém státních dávek nechť je zjednodušen odstraněním oněch, u nichž náklady s vybíráním nejsou úměrné výnosu. Z obecných směrnic jím navrhovaných sluší zmíniti se o požadavku, aby obchodové daně (ve smyslu Englišovy terminologie) byly odstraněny.

Kizlink.

O reformě studia práv přednášel prof. dr. Hobza na členské schůzi »Všehrda«, čteně navštívené, dne 6. května. Vylíčil historický vývoj otázky reformy studia práv před válkou i po převratu, nastínil hlavní její úkoly a přednesl obsah návrhu svého, jež podá jako referent ankety a s nímž se stotožňuje i korreferent prof. dr. Mayer-Harting.

Hlavní vady dosavadního systému vidí jednak v umístění studia historicko-právního na počátku a v přílišném jeho rozsahu na úkor studia práva platného, jež pokládá za střed celého studia, a v systému přednášek, při němž posluchači zůstávají naprosto pasivní a omezí se na memorování látky. V tomto bodě shoduje se se Sommerem, ale vytýká mu, že příliš přeceňuje význam praktických cvičení.

H. navrhuje prozatím jen jakousi malou reformu, jež zejména zachovává dosavadní tři zkoušky státní a tři rigorosa, k nimž ovšem přidává zkoušky nové, výroční. Dosavadní zkoušky překládá až na konec studia, počínaje posledním měsícem čtvrtého roku. Tím bere první zkoušce státní dnešní povahu mezizkoušky.

Hlavní novotou jest u jeho návrhu myšlenka, aby i historicko-právní přednášky se konaly paralelně s přednáškami z práva positiv-